

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/146/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121446763
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6121446763.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: I. G., T.. XX.XX.XXXX, H. Y.V. XXXX/XX, XXX XX L., v spore o zaplatenie 988,94 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2,20 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa 15. decembra 2020 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu z a m i e t a.

III. Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica žiadal o vydanie platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť mu istinu vo výške 988,94 EUR, úrok 379,22 EUR a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 956,22 EUR odo dňa 15.12.2020 do zaplatenia. Návrh na vydanie platobného rozkazu odôvodnil skutočnosťou, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2020 uzatvorenej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a.s. a žalobcom bola pohľadávka uplatnená v tomto spore postúpená na žalobcu. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 09.09.2016 Zmluvu o úvere, na základe ktorej mu boli poskytnuté peňažné prostriedky. Žalovaný svoju povinnosť splácať úver porušil, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu pristúpil dňom 10.08.2020 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 25.08.2021 Platobný rozkaz spisová značka 35Up/801/2021, ktorým zaviazal žalovaného, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi istinu 988,94 EUR, úrok 379,22 EUR, kapitalizovaný úrok z omeškania 56,55 EUR a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 956,22 EUR odo dňa 15.12.2020 do zaplatenia. Voči uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote dňa 13.09.2021 odpor, v ktorom uviedol, že bol sám uvedený do omylu, voči obvineným sa vedie trestné konanie.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Zmluvou o postúpení pohľadávok číslo 1092/2020/CE zo dňa 14.12.2020 bola pohľadávka uplatnená v tomto spore postúpená z postupcu Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu.

5. Medzi postupcom a žalovaným bola dňa 09.09.2016 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 64,46 EUR, počet splátok 48, s konečnou splatnosťou úveru dňa 13.09.2020. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 25,81%.

6. Z dôvodu neplnenia si povinností žalovaným, postupca úver dňom 11.08.2020 ku dňu 10.08.2020 zosplatnil z dôvodu porušenia článku 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s. a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.331,70 EUR do pätnástich dní odo dňa doručenia výzvy.

7. Zosplatneniu úveru predchádzala výzva postupcu zo dňa 09.07.2020, v ktorej banka oznámila žalovanému, že ku dňu 09.07.2020 je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 995,71 EUR, žalovaný bol vyzvaný, aby dlžnú sumu zaplatil do pätnástich dní od doručenia výzvy a zároveň bol upozornený na možnosť zosplatnenia úveru.

8. Z predloženého výpisu z účtu žalovaného ako aj písomného podania žalobcu zo dňa 05.01.2022, mal súd za preukázané, že žalovaný titulom poskytnutého úveru uhradil žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi sumu vo výške 1.997,80 EUR, označených v platobnej histórii ako debetné transakcie úveru.

9. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené listom postupcu zo dňa 22.12.2020. Pokusom o zmier zo dňa 16.07.2021, bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy. K úhrade dlžnej sumy nedošlo.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 10.01.2022 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní ospravedlnili v písomnom podaní zo dňa 05.01.2022, v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Žalovaný súdu uviedol, že v septembri 2016 uzatvoril s postupcom zmluvu o úvere. Boli mu poskytnuté finančné prostriedky v sume 2.000 EUR, tie postupne aj splácal. V čase podpisu tejto zmluvy mal ďalšie úvery aj v ČSOB, VÚB banke a spoločnosti Consumer Finance Holding. Tento úver z 09.09.2016 bol celkovo štvrtý jeho úver. Mesačné splátky, ktoré mal veriteľom poukazovať, predstavovali 450 EUR. V tom čase pracoval, avšak nepamätá si, či veriteľovi Slovenskej sporiteľni pri poskytovaní úveru poskytoval listinu o svojom príjme ako pracovnú zmluvu, resp. výplatné pásky, nato si s odstupom času už nespomína. Zároveň uviedol, že býval s rodičmi a platil im sumu 150 - 200 EUR za bývanie. Súdu zároveň krátkou cestou predložil obžalobu Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 07.12.2021, ktorú súd na pojednávaní oboznámil a to bod 3, podľa ktorého dňa 02.11.2016 bola v Prešove uzatvorená zmluva o pôžičke medzi veriteľom I.Ú. G. a dlžníkom V. Y., predmetom ktorej bolo požičanie peňazí vo výške 55.000 EUR, s dobou vrátenia do 02.11.2017 a úhradou mesačných splátok 450 EUR ako vstupný kapitál na získanie eurofondov, kde však reálne I. G. poskytol sumu 23.000 EUR, kde tieto poskytnuté finančné prostriedky si na návrh V. Y. zobral prostredníctvom úverov z ČSOB, a.s., VÚB banky, a.s. a spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. a odovzdal ich V. Y., ktorý tieto odovzdal obvinenej Z. H.. Následne mu bola vyplatená suma 2.700 EUR na mesačné splátky úverov. Ďalšie mesačné splátky za úvery mu podľa dohody vyplatené neboli a tiež mu nebola podľa písomnej zmluvy vyplatená zhodnotená a ani požičaná suma, čím týmto konaním vznikla I. G. škoda vo výške 23.000 EUR.

11. Súd vyzýval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru. Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom podaní zo dňa 25.11.2021 uviedol, že klient deklaroval príjem overený dopytom do sociálnej poisťovne vo výške 500 EUR, mal existujúce záväzky 29 EUR, ukazovateľ schopnosti splácať úver, resp. disponibilný zostatok predstavoval u žalovaného sumu $246 \text{ EUR} = 500 \times 55\% - 29 = 246 \text{ EUR}$. Zároveň súdu predložil aj výpis z interného úverového registra nachádzajúci sa na čísle listu 91 súdneho spisu, z ktorého vyplýva celkový počet kontraktov, ktoré mal uzatvorené žalovaný s bankovými inštitúciami 6, počet finančných inštitúcií, v ktorých má klient kontrakty 4, existujúce splátky 29, existujúce kontrakty 2, ukončené 2, suma splátok celkom 229 EUR.

12. Na základe takto zisteného skutkového, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 09.09.2016 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinost=05.01.2014>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j)

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k)

výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l)

právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m)

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n)

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p)

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q)

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r)

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s)

informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a podmienky ich uplatnenia,

t)

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

u)

spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v)

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w)

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x)

názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

y)

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

14. Súd poukazuje na Rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci C - 377/14, ktorý rozhodol, že v spotrebiteľských zmluvách sú sudy povinné ex offo skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Okrem uvedenej povinnosti možnosť judikatúry Súdneho dvora EÚ vyvodit' okrem iného aj povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa (C - 679/18) a údaje týkajú sa RPMN (C-76/10) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadať. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C - 679/18 vyplýva: „Články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodit' dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 Smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

15. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu

zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoe z strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

16. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej). Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi

potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadĺženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

17. Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014 LCL Le Credit Lyonnais C-565/2012 posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky. V prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 Smernice 2008/48, t. j. preveriť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z tohto vyplývalo, že nemá skutočne odradzujúcu povahu.

18. Žalobca síce vo svojom písomnom podaní zo dňa 25.11.2021 súdu uviedol, že príjem žalovaného overil dopytom do sociálnej poisťovne, súdu o tom však nepredložil žiaden dôkaz. Interný výpis z úverového registra je rovnako podľa názoru súdu nepostačujúci. Sám žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že v roku 2016 mal celkovo 3 úvery, zároveň prispieval svojim rodičom na bývanie sumou 150-200 Eur mesačne. Veriteľ podľa názoru súdu nedostatočným spôsobom vyhodnotil príjmové a výdavkové pomery žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru a skutočnosť, či mu zostane dostatočná finančná rezerva na splácanie úveru.

19. K obdobnému záveru dospel napríklad aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí 22CoCsp/29/2021 zo dňa 28.10.2021, podľa ktorého: „Z dikcie zákona posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk a úverových registrov, nie je podľa odvolacieho súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj napríklad o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Aj keď žalobca uviedol, že výdavky žalovaného boli overené dopytom do úverového registra, splátky a výdavky jednoznačne pojmovo nepredstavujú to isté, teda zo strany žalobcu v súvislosti s poskytnutím úveru žalovanému došlo iba k zisťovaniu príjmov žalovaného a výdavky riadne skúmané neboli. Splátky totiž pojmovo predstavujú iba časť výdavkov, teda žalobca bonitu žalovaného náležite neskúmal. Pri overovaní bonity žalovaného nemal k dispozícii žalobca údaje o výdavkoch žalovaného, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Uvedené má za následok to, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkový.“

20. Obdobný záver vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 2CoCsp/35/2021 zo dňa 08.12.2021, v ktorom odvolací súd konštatoval. „Žalobca v konaní nepredložil dôkazy preukazujúce, že veriteľ pri poskytovaní úveru preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka. V tejto súvislosti neobstojí len poukaz na vzorec výpočtu vyhodnocujúci príjem žalovaného ako dostatočný a nebolo zistené, aby v tejto súvislosti právny predchodca žalobcu overoval mesačný príjem žalovaného, jeho daňové priznanie, v prípade ak vykonával podnikateľskú činnosť. Neboli skúmané aj iné aspekty, ako napríklad počet vyživovacích povinností žalovaného, jeho mesačné výdavky, z ktorých si mohol veriteľ urobiť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného potrebnej pre posúdenie jeho schopnosti splácať úver. Nie je pritom smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ, teda právny predchodca žalobcu, pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd prijal záver o bezúročnosti a bez poplatkovosti daného úveru.“

21. Za daného stavu, súd je toho názoru, že žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia, postup banky Slovenskej sporiteľne ako postupcu bol v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zároveň boli splnené a žalobca súdu preukázal podmienky pre predčasné zosplatnenie úveru v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Súd teda prijíma záver, že aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná, k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo po konečnom termíne splatnosti úveru, kde splatnosť podľa zmluvy bola dňom 13.09.2020 a k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 14.12.2020. Nebolo medzi stranami

sporu sporné, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000 EUR, z ktorého žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi zaplatil žalovaný sumu vo výške 1.997,80 EUR. Keďže súd prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi iba rozdiel vo výške 2,20 EUR (2.000 - 1.997,80 EUR). Úrok z omeškania bol priznaný v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v súlade so žalobným návrhom žalobcu, žalobca ho požadoval deň nasledujúci po postúpení pohľadávky na postupníka.

22. S poukazom na prijatý záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, bol žalobný návrh žalobcu v prevyšujúcej časti ako nedôvodný zamietnutý.

23. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol v prevažnej väčšine neúspešný, nemá nárok na náhradu trov konania. Žalovanému súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil, ani z obsahu spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.